Forrongás az amerikabarát kelet-ázsiai országokban

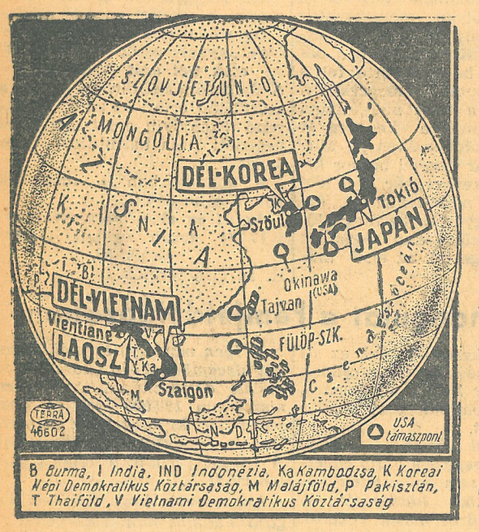

B Burma, I India, IND Indonézia, Ka Kambodzsa, K Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, M Maláj-föld, P Pakisztán, T Thaiföld, V Vietnami Demokratikus Köztársaság

Az Amerikai Egyesült Államok kormányának komoly gondot okoz, hogy az ázsiai „szövetséges országok" területén 1960 folyamán elemi erővel tört fel a néptömegek elkeseredése az imperialista politikát kiszolgáló reakciós kormányok ellen.

A sort Dél-Korea nyitotta meg, ahol 1960. április 18 és május 26 között a fővárosban és több vidéki városban hatalmas tömegtüntetések zajlottak le, melynek eredményeként Li Szin Man, Dél-Korea diktátora, az USA agresszív ázsiai politikájának egyik oszlopa, megbukott, s az ország elhagyására kényszerült.

Japán fővárosában, Tokióban június 4-ével kezdődtek meg a japán-amerikai katonai szerződés és a reakciós Kisi-kormány elleni tüntetések. A közel 6 millió részvevőt felölelő hatalmas sztrájkhullám és a több százezer fős tüntetés július 15-ig, a Kisi-kormány bukásáig folytatódott. A rendkívül erős amerikaellenes tömeghangulat következtében Eisenhower elnök japáni látogatása lehetetlenné vált.

Szaigonban 1960. november 11—12-én katonai puccs robbant ki, Ngo Ding Diem, Dél-Vietnam szélsőségesen reakciós diktátorának uralma ellen. A lázadást rövid idő alatt felszámolták. Sikertelenségének oka az volt, hogy a részvevő maroknyi katonatiszti csoport nem támaszkodott a Diem diktatúráját gyűlölő széles népi rétegekre.

Az amerikabarát reakciós erők, s a nemzeti, függetlenségi gondolat hívei között a legélesebb harc színtere már hónapok óta Laosz. 1960. augusztus 9-én Kong Le kapitány vezette ejtőernyős egységek megdöntötték Somsanith laoszi miniszterelnök amerikabarát kormányát. Szeptember elején Dél-Laoszban az új törvényes kormány ellen lázadás tört ki. A nemzeti erők és a reakciós csoportok között az első összecsapás szeptember 12-én történt meg, azóta a harc váltakozó hevességgel folyik. A laoszi helyzet rendkívül bonyolult, és óráról-órára változik. Az imperialista mesterkedések eredményeként Laosz a teljes polgárháború küszöbén áll.

Az Idegenforgalmi Hivatal munkájáról

A megyei tanács Idegenforgalmi Hivatala kilencedik éve szolgálja megyénk idegenforgalmát. Az elmúlt közel egy évtized alatt a hivatal munkája hatalmasat fejlődött és számottevő eredményeket ért el. Különösen az idei év az, amely megyénk idegenforgalmában igen nagy emelkedést jelentett. A hivatal kezelésében működő hat IBUSZ utazási irodában a belföldi menetjegyek mellett az összes külföldi közlekedési eszközre — vonatra, hajóra, autóbuszra és repülőre — válthatók már jegyek. Ezenkívül a veszprémi, a balatonfüredi, keszthelyi, hévízi, pápai és várpalotai utazási irodák társasutazásokat, különjáratokat szerveznek, szállodai elhelyezést — kívánságra étkezést is biztosítanak az ország összes szállodáiban, turistahazaiban, illetve a fizetővendég szolgálat útján. Különhajót, autóbuszt, repülőgépet rendelnek, és egyéni utasoknak külföldi utazásához valutát biztosítanak. Három helyen — Balatonfüred. Hévíz, Keszthely — külföldi pénzek beváltásával is foglalkoznak.

Ötször kerülhettük volna meg az idén a földet

Évről évre növekszik megyénkben az érdeklődés az utazási irodák autóbuszjáratai iránt. 1958-ban egész évben 734 autóbusz indult különjáratban, 1959-ben már 1826-ot vett igénybe 69 457 utas, 1960-ban pedig októberig 1918 különjáraton 76 935 ember tett meg 231 465 kilométer hosszú utat. Figyelembe véve, hogy földünk kerülete 40 076 kilométer, a megyei Idegenforgalmi Hivatal különjáratainak utasai az idén ötször kerülhették volna meg a földet.

Az elmúlt hónapokban két különhajó indult és 11 különvonat szállított 8287 utast megyénkből. Komoly mértékben nőtt a külföldi társasutazások részvevőinek száma is. Egyedül a megyei utazási irodákon keresztül 289 fő járt a nyáron külföldön. Örvendetes az a törekvés is, amely a dolgozó parasztság részéről tapasztalható hazánk, mindenekelőtt fővárosunk nevezetességeinek megismerésére. 31 különjáraton 1573 dolgozó paraszt vett részt az idén egy vagy több napos kiránduláson megyénkből. Jövőre ez a szám minden valószínűség szerint magasabb lesz, hiszen a budapesti társasutazások lehetőségeiről már érdeklődtek Nemesvámos, Hidegkút, Tótvázsony, Nagyvázsony, Szentgál, Pécsely, Kővágóörs, Városlőd, Olaszfalu, Zirc stb. termelőszövetkezeteinek vezetősége és helyi tanácsa.

Elsőosztályú táborok a Balaton-parton

A Balaton-part nagy szálloda hiányát jelentősen enyhíti az Idegenforgalmi Hivatala által lebonyolított fizetővendég szolgálat, és az 1959-ben kezdeményezett **sátorozás** — campingezés — megszervezése. A fizetővendég szolgálatot és a sátortáborokat igénybe vevő üdülők száma szintén minden évben növekszik, ami a népszerűségüket bizonyítja. 16 magán-, illetve közületi táborban az idén 3230 vendég fordult meg megyénkben.

Balatongyöröki és tihanyi sátortáboraink elismertek hazánk határain túl is. Az ez év nyarán Párizsban tartott ülésén a Nemzetközi Camping Szövetség például tihanyi táborunkat — amelyet hazánkban egyedül gáztűzhellyel is felszereltek — az elsőosztályú táborok közé sorolta. 6608 személy, közöttük 11 nemzet fiai, 15 479 vendégnapot töltött a nyáron táborainkban. Ha hazánk tagja lenne a Nemzetközi Camping Szövetségnek, vagy a szocialista tábor országain belül létrejönne sátortábor szövetség, a táborainkat felkereső külföldiek száma tovább emelkedne.

A fizetővendég szolgálat, a sátortáborok és az átvonuló szállások igen sok belföldi vendég elszállolását tették lehetővé, mégis a felmerült igényt nem lehetett teljesen kielégíteni. Igen nagy szükség lenne a Balcnyban, Balatonfüreden és Veszprémben — a keszthelyi diákszálló fejlesztése mellett — megfelelő befogadóképességű átvonuló szállásokat létesíteni.

Szépülő várak és védett tájak

Megyénk nevezetességeinek tudatosításán kívül a megyei tanács Idegenforgalmi Hivatala jelentős munkát végez műemlékeink megóvása, a természetvédelem és hagyományaink őrzése érdekében. A nagyvázsonyi Kinizsi vár megóvási és helyreállítási munkálatai közel hárommillió forint költségből ez évben befejeződtek. Az idén már több mint 31 ezer látogató kereshette fel a várat és gyönyörködhetett hazánk itt létrehozott első vízi múzeumában is. Még folyik a sümegi és a várpalotai vár helyreállítása, de a romváraknál — Tátika, Rezi, Cseszneknek — már a nyáron kényelmes padokról, rendbentartott környezetben gyönyörködhetett a több ezer turista a festői tájban.

Az Idegenforgalmi Hivatal állandóan ellenőrzi megyénk védett területeit. Táblákat helyeztetett el a balatonfüredi, badacsonyörsi és a tapolcafői forrásokhoz, kérte a nagyvázsonyi kastélypark védetté nyilvánítását. Intézkedett a balatonkenesei ritka virág, a „tátorján" megvédése érdekében, rendbehozatta Somlón a Sédfő, a balatonfüredi Koloska, a felsőörsi Királykút forrásokat, Badacsonyban megjavíttatta az évek óta sok panaszra okot adó 490 lépcsőből álló „Bújdosók útja" elnevezésű feljárót, felépíttette a leégett Recsekhegyi kilátót, korszerűsíttette a balatonalmádi Szabadság kilátót, és felújította, pótolta az útjelző táblákat.

Ápolják a hagyományokat

A hivatal által fenntartott létesítményeket — zirci Reguly Antal tájmúzeum, tapolcai Batsányi János emlékmúzeum, pápai múzeum, tési szélmalom stb. — ez évben 191 367 kiránduló kereste fel.

A hagyományok ápolásából is kiveszi részét az Idegenforgalmi Hivatal. Segített a megyei anyag biztosításával a szeptemberben Franciaországban, Dragnignonban tartott Kisfaludy Sándor emlékünnepség megszervezésében, felderítette Batsányi János párizsi tartózkodási idejének adatait. Ápolja és gyűjti a külföldi irodalom, tudományos élet, művészet képviselőinek megyei tartózkodásáról szóló emlékeket, illetve a Balatonra vonatkozó külföldön megjelent adatokat, írásműveket. Előkészítik a Balatonfüreden annak idején gyógyulást talált világhírű költő, Rabindranath Tagore születése 100. évfordulójának helyi ünnepségét.

Rendkívül sokrétű tevékenységet végzett a megyei tanács Idegenforgalmi Hivatala a külföldiek vendéglátása, a belföldi üdülők szórakoztatása, a Balaton-part idegenforgalmának növelése érdekében. A megyei tanács vb. legutóbbi ülésén ezért a munkáért elismerését fejezte ki a hivatal dolgozóinak.

Kanizsa István

„Régi jó világ . . ."

Az üzletek tele vannak vásárló emberekkel, a polcok szebbnélszebb árukkal. Az utcákon már nem látni éhező, mezítlábas gyerekeket, s a szemétdombokról is eltűntek a „guberáló" öreg nénikék. A strandok, színházak előtt magángépkocsik sorakoznak, melyeknek gazdái dolgozó emberek. A lányos-mamáknak már nem kell évtizedekig kuporgatni kelengyére, mert a férj keresetéből erre is telik. Mégis itt-ott hallani lehet — ha késve érkezik a henteshez a hús, vagy éppen abban az órában nem lehet friss kenyeret kapni —, hogy bizony a „régi jó világban" ilyesmi nem fordult elő.

Azoknak, akik ilyen könnyen felejtenek, emlékeztetőül hadd szolgáljon maga a múlt.

A Friss Újság 1930. április 29-i száma így örökítette meg az akkori „jó világot".

„A szegény emberek hiábavaló ostroma a József-városi és Ferenc-városi pályaudvarokon — későn kézbesítették az utalványokat, így a beidézetteknek csak egy része kapott burgonyát.

Hosszú huzavona után a húsvétra beígért burgonya első részlete végre szombat délután a József- és Ferencvárosi pályaudvarokon kiosztásra került. A pályaudvarok kapusai csak azokat engedték a vagonokhoz, akiknek az elöljáróság által kikézbesített levelezőlap volt a birtokukban. A levelezőlapon ez állt: Elismerem, hogy 25 kiló burgonyát, mint dr. Vass József népjóléti miniszter úr ajándékát, átvettem.

Szinte fekete volt a József-városi pályaudvar az összehívott szegény emberektől. Szép sorjában állnak a 19-es kapu bejáratának közelében. Az egyik zsákot hozott magával, a másik két pléhkannában akarta hazavinni a burgonyát, a harmadik pedig gyermekkocsit tolt, amelyből a síró apróságot kivette, hogy legyen hely a drága eledelnek.

Sokan bizony az elerőtlenedett emberek közül nem bírják a terhet. Rögtön börze alakul a hazaszállításra. Suhanc gyerekek kínálkoznak az öreg anyókáknak, és pár fillérért viszik haza az eledelt. A szombati burgonyaosztás után egész természetesnek látszott, hogy hétfőn folytatni fogják a kiosztást. Hiszen a burgonya leplombált, zárt vagonokban ott áll a két pályaudvaron. De nem így történt.

Hétfőn délután újból utalványokkal a kezükben megjelentek a főváros szegényei a pályaudvar kapujánál.

A portások azonban nem engedték be őket azzal, hogy a hétfői burgonyaosztás elmarad. Hiába erősködtek a szegény emberek, hogy csak szombaton késő este, vagy hétfő reggel kapták meg az elöljáróságtól az értesítő levelet, a burgonyát nem vihették haza.

A szegény emberek között nagy elkeseredést keltett, hogy ilyen huzavonát csinálnak a burgonya kiosztással. Senki sem tud felvilágosítást adni, hogy mikor jöjjenek, és mikor kapják meg a későn érkezett utalványokra a burgonyát. A mai rettenetes munkanélküliségben és szegénységben valóban több gondot kellene fordítani arra, hogy Vass miniszter ajándéka minél hamarabb és minél könnyebben az éhező emberek asztalára kerülhessen."

Ennyi az újsághír, amelyből ma is elénk tárul a „régi jó világ" egy töredéke.

Németh Ernő
Építőipari Vállalat.

Barbárok és vandá'ok...

Azt hinné az ember, hogy ezek a fenti kultúrát pusztítók már csak a történelemkönyvek és lexikonok lapjain találhatók még!...

Sajnos nem. Ma is élnek és „munkájuk" nyomai megtalálhatók a személykocsikban és egyéb helyeken!...

Például itt van a Balaton térségében közlekedő 20 004 számú elsőosztályú kocsi. Ez a modern kocsitípus a magyar ipar, a háború alatt tönkretett vasútunk büszkesége, életszínvonalunk emelkedésének bizonyítéka!

Ez eddig rendben is van. De a címben említettek megrongálták a villanykapcsolókat, stb. kiszerelték belőle!

Vajon meddig garázdálkodnak még? Mikor tűnnek el már végleg, mint a „névadó" elődeik?!

Bognár Károly

Érdekességek — furcsaságok

Művészi érdeklődés

A párizsi Louvreben a napokban ünnepelte az 58 éves Yves Augis 25 éves múzeumi teremőr jubileumát.

Az ünnepségen egy újságíró megkérdezte Augist, mit kérdeztek tőle a látogatók a leggyakrabban. Augis gondolkodás nélkül válaszolt: a leggyakoribb kérdés: meg tudná-e mondani, mely cég gyártja azt a padlófényesítőt, amely oly csodálatos fényt kölcsönöz a Louvre-ban az egyes termek padlóinak?

„Harc" a magasabb színvonalú kultúráért

A párizsi „Casino de Lumiere" ajtajára a napokban a következő műsorplakátot tették ki: „Húsz óra: Paul Bruchen előadása »Az emberiség magasabb színvonalú kulturális fejlődéséért« címmel. Ezt követően záróráig női birkózók viadala zenekíséret mellett."

A jóltájékozott

Marcel Aymé francia író egy bárban ült egy ismert és vonzó filmszínésznővel, aki azzal szeret dicsekedni, hogy „egész Párizst" ismeri.

„Nézze csak azt a férfit — mondta Aymé —, az ember azt hinné, hogy Balzac!"

A fiatal filmszínésznő csak egy pillantást vetett az ismeretlenre, majd fölényesen elmosolyodott.

„Node kedvesem, — hiszen tényleg az!"

Toscanini és a bankár lánya

Toscanini egy bankárcsalád vendége volt, és természetesen „elővezették" a ház kisasszonyát, hogy néhány dalt énekeljen a híres művész előtt. Toscanini egy ideig udvariasan hallgatta a leányzót, akin látszott, hogy teljesen elégedett saját tehetségével, majd pedig így szólt: „Tulajdonképpen miért is énekel Ön?" „Öh — felelt a kislány — valamivel csak agyon kell csapni az időt!"

„Na tudja — válaszolta Toscanini —, ennél rettenetesebb fegyvert nem is választhatott volna."

Ajándék a karmesternek

Max Reger Schubert híres Pisztrángötösét vezényelte. Egyik tisztelőjének annyira tetszett az előadás, hogy másnap egy kosárka friss pisztrángot küldetett a mester lakására. Max Reger levélben köszönte meg az ajándékot és levelét a következőkkel fejezte be: „Ez igazán elragadó volt Öntől, de mi lesz velem legközelebb, ha Haydn Ökör-menüettjét vezényelem majd?!"